

AKTUAR MOLIYA VA BUXGALTERIYA HISOBI ILMIY JURNALI

Vol. 4 Issue 06 | pp. 151-157 | ISSN: 2181-1865

Available online <https://finance.tsue.uz/index.php/afa>

AUDIT MOLIYAVIY FIRIBGARLIKNI ANIQLASH VOSITASI

Yakubov Xojiakbar Izatullayevich,

Farg‘ona politexnika instituti, tayanch doktoranti,

e-mail: yakubov.hojiakbar@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada muallif tomonidan audit moliyaviy firibgarlikni aniqlash vositasi ekanligi e‘tirof etilib uning samarasi korxonada boshqaruv uchun ishonchli axborot bazasini ta‘minlash vositasi sifatida muhokama etiladi, uning nazari jihatlariga e‘tibor qaratiladi. Shu bilan birgalikda maqolada auditning asosi sifatida korxonada buxgalteriya tizimi ekanligi, uning hisobotlarida muvaffaqiyat kaliti borligi isbotlashga harakat qilingan.

Kalit so‘zlar: audit, nazorat, firibgarlik faoliyati, “ichki audit” va “ichki nazorat”, auditor buxgalteriya hisobi, nazorat tizimi, buxgalteriya (moliyaviy) hisobotlar, moliyaviy firibgarlik, boshqaruv tizimi.

АУДИТ КАК СРЕДСТВО ВЫЯВЛЕНИЯ ФИНАНСОВОГО МОШЕННИЧЕСТВА

Аннотация. В данной статье автором доказывается, что аудит, является средством выявления финансового мошенничества, эффективность которого обсуждается как средство обеспечения надежной информационной базы для управления предприятием, с акцентом на аспекты его теории. В то же время в статье была предпринята попытка доказать, что в качестве основы аудита на предприятии выступает система бухгалтерского учета, залог успеха в составлении отчетности.

Ключевые слова: аудит, контроль, мошенническая деятельность, “внутренний аудит” и “внутренний контроль”, аудиторский учет, система контроля, бухгалтерская (финансовая) отчетность, финансовое мошенничество, система управления.

AUDIT AS A MEANS OF DETECTING FINANCIAL FRAUD

Abstract. In this article, the author proves that audit is a means of detecting financial fraud, the effectiveness of which is discussed as a means of providing a reliable information base for enterprise management, with an emphasis on aspects of its theory. At the same time, the article attempted to prove that the accounting system acts as the basis of an audit at an enterprise, the key to success in reporting.

Keywords: audit, control, fraudulent activity, “internal audit” and “internal control”, auditing, control system, accounting (financial) reporting, financial fraud, management system.

Kirish qismi. Soʻngi yillargacha zamonaviy korxonalar egalari va rahbariyat (boshqaruv) orasida ularning biznes tuzilmasida nazorat oʻrnatish, firibgarliklarni oldini olish, aniqlashga tobora koʻproq eʼtibor qaratmoqdalar, biroq buni qanday samarali amalga oshirish, oqilona tashkil etish toʻgʻrisida aniq tushuncha hali shakllangani yoʻq. Hozirgi kundagi buning zamonaviy yechimi sifatida audit va nazoratning turli xil koʻrinishlari tatbiq etilmoqda hamda keng koʻlamli vazifalarni bajarishga qodir deb hisoblanmoqda.

Audit va nazorat-bu korxonada faoliyati tizimining ishonchliligi va samaradorligini baholash (moliyaviy, operatsion nazorat, siyosat va protseduralarga rioya etilishini nazorat qilish), kompaniya duch keladigan xatarlarni boshqarish (masalan, bozorga yangi mahsulotlarni kiritishda, yangi axborot tizimlarini joriy qilishda, biznesni qayta qurish) hamda kompaniyaning oqilona boshqaruv jarayonidir.

Firibgarlikka nisbatan auditning asosiy masalalaridan biri bu uning firibgarlik harakatlarining oldini olish, aniqlash va bostirishdagi rolini bilishdir. Auditorlar firibgarlik xavfini va tashkilot ushbu xavfni qanday boshqarishini baholash uchun yetarli bilimga ega boʻlishi kerak. Shu asnda moliyaviy firibgarlikni aniqlash vositasi audit -bu kompaniya kelajagiga qaratilgan doimiy jarayon boʻlib, uning vazifasi rahbariyatiga oʻz maqsadlariga eng samarali tarzda erishishda yordam berishdan iborat.

Chet elda firibgarlik faoliyati mavjudligi uchun moliyaviy hisobotlarni tekshirish bozorning muhim sohasini egallaydi. Ayni paytda yagona tekshirish metodologiyasi ishlab chiqilmagan. Oʻzbekistonda firibgarlik auditi muammosi yetarlicha chuqur ishlab chiqilmagan-firibgarlik auditi uning mohiyati, metodologiyasi va klassik auditdan sezilarli farqi nimada ekanligini aniq tushunmaydi. Shu bilan birga, kompaniyaning ichki nazorat xizmati natijalarining asosiy mijozlari va isteʼmolchilari bular aksiyadorlar, mulkdorlar, direktorlar kengashi, yuqori darajadagi ijro yetuvchi boshqaruv hamda turli darajadagi menejerlardir. Audit va nazoratni tashkil etish bilan bogʻliq masalalar milliy va global iqtisodiyot inqirozi sharoitida yanada dolzarbdir.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Bugungi kunda bir qator xorijiy va yurtimiz olimlar tomonidan “ichki audit” va “ichki nazorat” tushunchalariga tariflar berilgan, biroq hali hamon ushbu tushunchalarning umumiy toʻxtami mavjud emas. Shundan kelib chiqqan xolda quyida olimlar fikrlariga toʻxtalsak misol uchun rus olimi M. V. Melnikning fikri koʻra “... ichki audit-bu xoʻjalik yurituvchi subyektda uning boshqaruv organlari manfaatlarini koʻzlab tashkil etilgan va ichki nazorat tizimining alohida tarkibiy qismlari faoliyatining ishonchliligi va samaradorligini aniqlash maqsadida ushbu subyektning ishini tekshirish va baholash uchun uning ichki hujjatlari bilan tartibga solinadigan faoliyatdir” [1]. Shu bilan birga, ushbu olim “ichki audit oʻzining asosiy funksional imkoniyatlariga asoslanib, nazorat va konsalting boʻlinishi tavsiya etadi”.

Zamonaviy rus olimlaridan R. Guselnikov fikrlari “Kompaniyani boshqarishga tizimli yondashuv-bu muayyan vazifalarni bajarish va belgilangan maqsadlarga erishish uchun zarur boʻlgan usul va usullar toʻplami. Monitoring faoliyatiga bunday yondashuv egalari tomonidan qoʻyilgan ehtiyoj va talablarga qarab har bir kompaniya uchun individual ravishda shakllantiriladi.

Kompaniyaning tadbirkorlik faoliyatini nazorat qilish (monitoring qilish) ga tizimli yondashuvda majburiy audit, tashabbus auditi, muvofiqlik, tegishli tekshiruv va

boshqalar kabi nazorat tartiblarining boshqa turlari bilan taqqoslaganda ichki audit ustunlik qiladi.

Ichki audit, o'z navbatida, kompaniya (kompaniyalar guruhi) faoliyatini har tomonlama va har tomonlama nazorat qilishga qaratilgan chora-tadbirlar majmuidir. Bundan tashqari, ushbu tadbirlar, qoida tariqasida, kompaniya tarkibida bo'lgan va uning boshqa xodimlari bilan doimiy aloqada bo'lgan mutaxassislar tomonidan amalga oshiriladi" [2].

Bir guruh yurtimizning taniqli olimlari muallifligidagi "Audit" darsligidagi tarifga ko'ra "ichki nazorat yuzaga kelishi mumkin bo'lgan korxonaning o'z oldiga qo'ygan maqsadlariga raxna soluvchi risklarni ta'sirini kamaytirishga yordam beradi. Bunda korxonaning bosh maqsadlari bo'lgan yuqori foyda olishga erishish, amalga oshirilayotgan barcha operatsiyalarning samaradorligini ta'minlash, yuqori sifatli mahsulot ishlab chiqarish yoki yuqori sifatli xizmat ko'rsatish. barcha hukumat va belgilangan qonun-qoidalarga va talablarga bo'ysunish hamda barcha tashqi va ichki ma'lumot oluvchilarni ishonchli ma'lumotlar bilan ta'minlash, ish beruvchilar va ishchilar, qisqacha qilib aytganda faoliyatni ijtimoiy-huquqiy tartiblar asosida olib borishi tushuniladi" [3].

Shu bilan birgalikda Xalqaro buxgalterlar Federatsiyasi tomonidan ishlab chiqilgan "Ichki auditor ishini ko'rib chiqish" (ISA-610) xalqaro audit standartiga ko'ra, "ichki audit-bu shaxs uchun mo'ljallangan xizmat sifatida korxonada ichida amalga oshiriladigan baholash faoliyatidir. Ichki auditning vazifalaridan biri buxgalteriya hisobi va ichki nazorat tizimining yetarliligi va samaradorligini o'rganish, baholash va nazorat qilishdir" [8].

Yuqoridagilar bilan bir qatorda fikrimizcha ichki nazorat menejmentning asosiy funksiyalaridan biri bo'lib, boshqaruv qarorlarining asosliliigi va samaradorligini baholash, og'ishlar va noqulay vaziyatlarni aniqlash, boshqaruvni o'z vaqtida xabardor qilish uchun doimiy monitoring va tashkilot ishini tekshirish tizimidir. Shu bilan birga, ichki auditning asosiy funksiyalaridan biri bu yuqoridagi tushunchalarga zid bo'lgan ichki nazorat tizimini monitoring qilishdir.

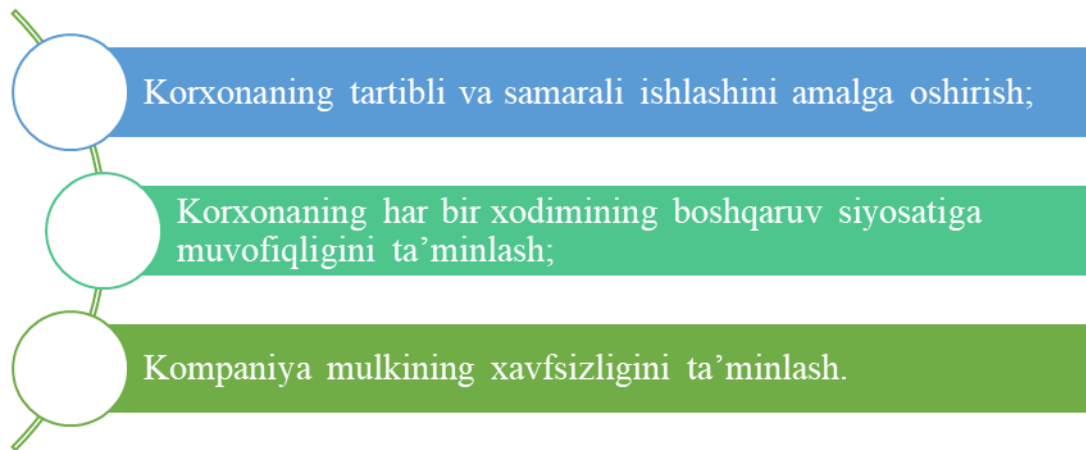
Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqotda muallif tomonidan umum-metodologik usullar foydalangan bo'lib ularga quyidagilar kiradi; tasniflash, umumlashtirish, qiyosiy tahlil, induksiya, deduksiya va ilmiy ma'lumotlarni tizimlashtirish.

Tahlil va natijalar. Umum qabul qilingan konsepsiyaga ko'ra audit ikkiga ajratiladi, bular tashqi va ichki auditdir. Tashqi audit, ichki auditdan farqli o'laroq kompaniyaning ixtisoslashgan bo'limi tomonidan amalga oshirilmaydi, u tashqi mustaqil shaxs tomonidan amalga oshiriladi, biroq unda ichi auditning elementlari bo'lishi mumkin. Biroq shuni yodda tutish kerakki buxgalteriya hisobining o'zi bunday bo'linish vazifasini o'tay olmaydi, chunki bu holda mustaqillik tamoyiliga rioya qilinmaydi. Tashkilot rahbari ichki audit o'tkazadigan xodimlarni aniqlashi mumkin. Bu ichki audit xizmati yoki doimiy komissiya bo'lishi mumkin [5].

Umumiy holda auditorlarni tanlash va ishtirok etadigan xodimlarni aniqlashda jiddiy yondashish darkor. Avvalo, ular zarur bilim, ko'nikmalarga ega bo'lishi, shuningdek, mustaqillik tamoyiliga rioya qilinishi kerak. Shunday qilib, agar biz komissiyaga buxgalteriya mutaxassislarini tayinlasak, unda mustaqillik mezonini

tekislanadi va agar biz komissiyaga faqat texnik mutaxassislarni kiritsak, ular buxgalteriya hisoblarini ular tekshira olmaydi.

Yuqoridagilardan kelib chiqib shuni aytish mumkinki ichki audit va nazorat kompaniya boshqaruvi oldiga o'ziga xos yondashuvni talab etadi, ayniqsa audit moliyaviy firibgarlikni aniqlash vositasi ko'rilganda, chunki firibgarlik aniqlash nozik masala hisoblanadi bunda aynan ma'lumotlarning soxtalashtirilganligi yoki bilmaslik holati o'rtasidagi farqni bilish auditoridan yuksak malaka va ko'nikmalar talab etadi. Fikrimizda shundan kelib chiqqan xolda korxonada ichki nazorat tizimini tashkil etish maqsadga muvofiqdir va uning asosiy prinsiplari quyidagilar iborat. (1-rasm).

1-rasm. Korxonada ichki nazorat tizimini tashkil yetish maqsadlari

Tabiiy savol tug'iladi bunda buxgalteriya hisobi nima qilish kerak yuqoridagi maqsadlarga erishish uchun, demak moliyaviy firibgarliklarni aniqlashda ichki nazorat tizimining izchilligi zaruriy shartdir bu buxgalteriya tizimining o'zidir, chunki har qanday buxgalteriya tizimining (shu jumladan avtomatlashtirilgan buxgalteriya tizimlari) asosidagi ikki tomonlama kirish tizimi (ikki yoqlama yozuv) xo'jalik operatsiyalarini ro'yxatdan o'tkazish tartibini belgilaydi va tegishli nazoratni ta'minlaydi.

Audit ichki nazorat tizimini tashkil etish maqsadlariga erishish uchun muayyan vazifalarni hal qilish kerak. Korxonada rahbariyati bunday nazorat tizimini tegishli darajada tashkil etish va saqlashni ta'minlashi shart, bunga quyidagilar ta'minlash orqali erishiladi:

- buxgalteriya (moliyaviy) hisobotiga kiritilishi kerak bo'lgan barcha ma'lumotlar kiritilgan va unga kiritilmasligi kerak bo'lganlari kiritilmagan, hisobotlarga kiritilgan ma'lumotlar to'g'ri aniqlangan, tasniflangan, baholangan hamda ro'yxatdan o'tgan bo'lishi;

- buxgalteriya (moliyaviy) jadvallar, bir butun sifatida kompaniya to'g'ri va obyektiv ko'rinishi to'g'risida axborot berishi kerak;

- buxgalteriya tizimining ishlashini, shu jumladan birlamchi hujjatlarni shakllantirishni, ularni tahlil qilishni va hisob varaqlarga joylashtirishni nazorat qiluvchi kompyuter dasturlarini soxtalashtirishga yo'l qo'ymaslik kerak;

- kompaniyaning mablag'lari o'zlashtirilishi yoki samarasiz ishlatilishini oldini olish tizimi zarur;

- rejalardan barcha og'ishlarni o'z vaqtida aniqlaydigan, tahlil qiladigan va jinoyatchilar javobgar etadigan tizim zarur;

- ichki hisobotlarga asoslangan holda zudlik bilan maqbul foydalanish orqali boshqaruv qarorlarini qabul qilishga vakolatli shaxslar tayinlanishi darkor.

Audit tizimini samarali tashkil etish bo'yicha kompaniya rahbariyati yuqorida sanab o'tilgan vazifalarni amalga oshirishda buxgalteriya hisobining ikki bo'g'iniga suyanadi: buxgalteriya hisobi va boshqaruv hisobi.

Belgilangan vazifalar mazmunidan ko'rinib turibdiki, auditorlik nazoratini yaratish ancha murakkab jarayon bo'lib, u o'zi juda murakkab va nozik organizm hisoblanadi, u korxonaning mutlaqo barcha bo'linmalari, korxonada faoliyatining barcha sohalari va har bir xodimning faoliyatiga bog'lanadi. Audit -bu tashkilot (korxonada) ichidagi o'ziga xos strukturadir. Auditning murakkablik darajasi korxonaning tashkiliy tuzilishiga, xodimlar soniga, filiallar va bo'linmalar tarmog'iga, faoliyat sohasiga, buxgalteriya hisobini markazlashtirish darajasiga va umuman korxonaning boshqa xususiyatlariga mos kelishi kerak. Tashqi va ichki nazorat (audit) ning o'zaro ta'siri. Nazoratning tashqi va ichki turlarini umumiy maqsad birlashtiradi, bu buxgalteriya hisobi va hisobotida xo'jalik operatsiyalarini to'g'ri va o'z vaqtida aks ettirish, xo'jalik operatsiyalarining qonuniyligi va ularning korxonada uchun maqsadga muvofiqligini ta'minlaydi.

Shunday qilib, audit ma'lumotlari korxonada rahbariyatiga va boshqa boshqaruv xodimlariga xo'jalik operatsiyalarining normal sharoitlaridan chetga chiqish to'g'risida tezkor ma'lumot olishga yordam beradi, tashqi nazorat ma'lumotlari esa rahbariyatga hisobot davrida sodir etilgan xatolar va buzilishlar hamda ichki nazoratni tashkil etishning kamchiliklari to'g'risida ma'lumot beradi.

Qoida tariqasida, korxonada haqidagi ma'lumotlar tezkor va o'z vaqtida taqdim etilganda samarali hisoblanadi. Shu bilan birga mulkdorlarni odatda operatsion va dolzarb muammolar qiziqitirmaydi, lekin o'z mulkining saqlanishi, manfaatlarini ta'minlanishi, boshqaruv tizimi tomonidan amalga oshiriladigan moliyaviy-xo'jalik operatsiyalarining normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiqligi, shuningdek, xo'jalik yurituvchi subyektning o'z majburiyatlarini bajarish hamda o'z faoliyatini uzoq muddatda davom ettirish qobiliyati eng asosiy hisoblanadi. Shunga asoslanib, ishonch bilan aytish mumkinki, yuqoridagi kontekstda mulkdorlarning manfaatlariga xo'jalik yurituvchi subyektning boshqaruv tizimidan mustaqil tashqi audit, shuningdek, ushbu subyektda tashkil etilgan moliyaviy-xo'jalik faoliyati auditini xizmatiga muhtoj bu eng asosiy risk soxtalashtirish va firibgarlikning xam oldini olishga olib keladi.

Fikrimizcha, auditning moliyaviy firibgarlikni aniqlash vositasi sifatida ko'rilganda uni buxgalteriya hisobi tizimining auditini va iqtisodiy faoliyatning maqsadga muvofiqligi, samaradorligi auditiga bo'lish mumkin.

Buxgalteriya tizimi taqdim etgan moliyaviy ma'lumotlarni ichki audit tekshirayotgan xo'jalik yurituvchi subyektning buxgalteriya tizimining alohida elementlarining ishlashini tekshirish va baholashni o'z ichiga oladi. Ichki auditning ushbu sohasini amalga oshirishda asosiy e'tibor avvalgi nazorat protseduralariga qaratilgan bo'lib, bu buxgalteriya ma'lumotlaridagi buzilishlar va xatolarni o'z vaqtida aniqlashga imkon beradi. Boshqacha qilib aytganda, buxgalteriya tizimining ichki auditining maqsadi ushbu tizim xodimlari tomonidan xizmat vazifalarini to'g'ri bajarilishini tekshirishdir.

Dastlabki hujjatlar, buxgalteriya hisobi va hisobot registrlaridagi xatolar va buzilishlarni aniqlash orqali ichki audit aktivlar va hujjatlarning saqlanishini ta'minlashga

qaratilgan. Boshqacha qilib aytganda, buxgalteriya tizimining ichki auditi o'g'irlik, firibgarlik, qalbakilashtirish, moddiy, moliyaviy, mehnat va axborot resurslariga zarar yetkazish va suiiste'mol qilish faktlarining oldini olishga qaratilgan.

Iqtisodiy faoliyatning maqsadga muvofiqligi va samaradorligining ichki auditi ichki nazorat tizimining tarkibiy elementlarining ishonchliligini tekshirish va baholash orqali amalga oshiriladi. Xo'jalik yurituvchi subyektning iqtisodiy faoliyatini tavsiflovchi individual ko'rsatkichlarni tahlil qilish, ichki audit bizga tekshirilayotgan subyektning boshqarish sifati to'g'risida xulosa chiqarishga imkon beradi. Xo'jalik yurituvchi subyektning boshqaruv tizimini kompleks tekshirishni amalga oshirgan holda, ichki auditorlar ushbu subyekt faoliyatini chuqurroq va batafsil nazorat qiladilar. Bunda asosiy e'tibor xo'jalik yurituvchi subyektning moliyaviy-xo'jalik faoliyatining kuchli va zaif tomonlarini aniqlash, uning ahvoli barqarorligini va uni rivojlantirishning mumkin bo'lgan istiqbollari baholashga qaratiladi.

Xulosa va takliflar. Shunday qilib, konseptual ravishda audit moliyaviy firibgarlikni aniqlash vositasi sifatida umumiy holda korxonaning buxgalteriya tizimiga asoslanadi. Shuning uchun audit protseduralarining maqbulligi ko'p jihatdan buxgalteriya tizimining holatiga (tanlangan hisob siyosati, foydalaniladigan ma'lumotlarni qayta ishlash vositalari, amalga oshirilayotgan tadbirkorlik faoliyati hajmi, analitik hisobni tashkil etish, hujjat aylanishi), xo'jalik yurituvchi subyektning tashkiliy tuzilishiga, buxgalteriya hisobi texnologiyasi va tashkilotiga bog'liq.

Auditor korxonaga tekshiruv vaqtida duch kelishi mumkin bo'lgan firibgarlik holatlariga tayyor turishi kerak, eng asosiy masala esa firibgarlik harakatlari bog'liqdir, zero bunda bilmasdan noto'g'ri yoki qasdan noto'g'ri ma'lumot berish nozik masaladir. Firibgarlik muhim iqtisodiy hodisa bo'lgani uchun uning salbiy oqibatlarini minimallashtirish, zarur bunda bizningcha audit eng samarali yoldi, ayniqsa ichki audit yoki nazorat buning oqilona yechimi bo'ladi.

Shunday qilib, firibgarlik xalqaro miqyosda mumkin bo'lgan oqibatlarga olib keladigan tijorat tizimlari va ularning qonuniy vositalaridan foydalanish yoki suiiste'mol qilish, murosaga kelish yoki deformatsiyani o'z ichiga oladi. Firibgarlik korxonaning moliyaviy-iqtisodiy hayotini boshqarishning muayyan usullaridan foydalanish imkoniyatiga ega bo'lgan shaxslarning ma'lum doirasi tomonidan sodir etilganligi sababli, bu buxgalteriya hisobining ayrim sohalarida buzilishlarni keltirib chiqaradigan xususiyatlarga ta'sir qiladi va shu bilan moliyaviy hisobotlarda buzilish markazlarini keltirib chiqaradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Теория экономического анализа : учебник и практикум для вузов / М. В. Мельник, В. Л. Поздеев. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2024. — 238 с.
2. Гусельников, Р. (2019). Внутренний аудит. Третья линия защиты, или последний рубеж.
3. Audit: Darslik/ A.Tuychiyev, I.Qo'ziyev, O.Masharipov A.Avlokulov, M.Yaqubov, I.Sherimbetov, I.Avazov; — T. "Iqtisod-Moliya" 2019.-408 b.
4. Васильев, А. А. (2021). Сущность и содержание аудита мошенничества. Научный аспект, 5(1), 536-541.

5. Кудбиев, Н. Т. (2023). УЧАСТИЕ ЭКСПЕРТОВ-ЭКОНОМИСТОВ В РАССЛЕДОВАНИЯХ И СУДЕБНЫХ ДЕЙСТВИЯХ. In Устойчивое развитие: анализ тенденций российской и мировой экономики (pp. 147-150).
6. Qudbiyev, N. T., UlugʻBek Erkinjon, O. G. L., & Mominov, I. L. O. (2022). TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA ICHKI NAZORATNING SAMARALI TIZIMI SIFATIDA ICHKI AUDITNING OʻRNI VA AHAMIYATI. Scientific progress, 3(1), 449-457.
7. Mexmonaliyev, U. E. (2023). ICHKI NAZORATINI TAKOMILLASHTIRISHNING USULLARI: ICHKI NAZORATINI TAKOMILLASHTIRISHNING USULLARI.
8. Erkinjon oʻg, M. U. B. (2024). ICHKI AUDITNI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI. Kokand University Research Base, 810-811.
9. Zokirovna, I. Z. (2024). KORXONALARIDA BOSHQARUV HISOBINING AXBOROT BAZASINI TAKOMILLASHTIRISH. Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting, 4(Maxsus son), 65-70.
10. Ismanov, I. N. (2023). The considerations for some aspects of cost accounting system methodology. In E3S Web of Conferences (Vol. 402, p. 08050). EDP Sciences.
11. Савинова, Г. А. (2022). ПРОБЛЕМЫ АУДИТА ФОРМИРОВАНИЯ УСТАВНОГО КАПИТАЛА И ЕГО СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ. ТАʼLIM VA INNOVATSION TADQIQOTLAR, 146-149.
12. Кудбиев, Д. (2023). Совершенствование автоматизации бухгалтерского учета. In Устойчивое развитие: анализ тенденций российской и мировой экономики (pp. 376-380).

Copyright: © 2024 by the authors. This work is licensed under a Creative Commons Attribution-4.0 International License (CC - BY 4.0)

